

16. august 2024

EM 2024/146

Jeg fremsætter hermed følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 36 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt det skal være et lovgivningsmæssigt krav, at børn, der skal anbringes udenfor hjemmet, så vidt det er muligt bliver anbragt i samme by/bygd. Dette med henblik på at bevare og styrke de relationer, som de anbragte børn har i forhold til eksempelvis familie, sprog, fritid og skole samt med henblik på en smidig og vellykket hjembringelse

(Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit)

For at sikre børns trivsel og udvikling bør vi prioritere, at børn anbringes så tæt på deres hjem som muligt. Dette vil ikke kun støtte barnets følelsesmæssige og sociale udvikling men også lette en fremtidig hjembringelse. Naalakkersuisut og relevante myndigheder bør arbejde for at øge antallet af lokale anbringelser og sikre, at børnene har hyppig kontakt med deres familier og netværk. Det er sagt med andre ord tid til at genoverveje og forbedre vores tilgang til anbringelser for at sikre, at alle børn får de bedste muligheder for et stabilt og trygt liv. Aktuelt er der således over 800 børn, der er anbragt uden for hjemmet. Det er rigtig mange børn, og rigtig mange sager er i det senere år blevet belyst som yderst udfordrende. Taberne i dette er børnene og her bør vi fra politisk hold gøre langt mere for at sikre, at alle børn kan vokse op i et trygt og sikkert miljø.

Når et barn bliver anbragt uden for hjemmet, er det ofte en nødvendig beslutning for barnets sikkerhed og trivsel. Jeg mener i den forbindelse, at det bør være essentielt at prioritere, at barnet bliver anbragt i samme by eller bygd, hvis det er forsvarligt og muligt. På den måde kan det anbragte barn opretholde og styrke sine relationer til familie, ophav, sprog, kultur, skole, fritid, netværk med videre og dermed smidiggøre en fremtidig hjembringelse.

En lokal anbringelse kan sikre, at barnet fortsat er en del af det miljø, hvor deres kulturelle og sproglige identitet er forankret. Dette er vigtigt for barnets selvforståelse og identitet. Ved at blive i samme by eller bygd kan barnet fortsætte sin skolegang og fritidsaktiviteter uden afbrydelse. Dette skaber en vigtig kontinuitet i barnets liv og hjælper med at opretholde en følelse af normalitet. Anbringelser tæt på hjemmet gør det lettere at arbejde mod en eventuel hjembringelse. Barnet kan deltage i terapi og familierapi, og forældrene kan lettere involveres i barnets hverdag og udvikling. På den måde vil det også blive nemmere for eksempelvis Socialstyrelsens rejsehold at tilbyde hjælp til den samlede familie.

De nuværende udfordringer begrænser familiekontakten. Med ret til kun to årlige samvær med familien er kontakten til børnenes nærmeste familie stærkt begrænset. Dette kan medføre følelsesmæssig isolation og en følelse af fremmedgørelse. Når børn bliver anbragt langt væk fra deres hjemby eller bygd, skal de ofte rejse store afstande for at besøge deres familie. Dette er både økonomisk og logistisk belastende og kan forværre barnets oplevelse af adskillelse og tab.

Bonnie Jensen, som forsker i anbringelsesområdet i Grønland på Ilisimatusarfik, har delagtiggjort offentligheden i sin forskning på området. Denne forskning understøtter, at når et barn anbringes lokalt, så bliver kontakten til forældre, søskende, bedsteforældre og andre vigtige personer i barnets liv bevaret. I sin Ph.d.-afhandling beskriver hun ligeledes, at ingen rigtig ved, hvad der sker, når børn bliver juridisk myndige og derfor kan der reelt være risiko for, at sårbare børn og unge ender som hjemløse¹.

Naalakkersuisut har i denne valgperiode præsenteret en handlingsplan for området². Denne tager dog ikke i tilstrækkelig grad hånd om at opretholde barnets ret til at opretholde og styrke familierelationerne i forbindelse med en anbringelse uden for hjemmet.

På den baggrund finder jeg det interessant, at vi her i Inatsisartut debatterer vilkårene for anbringelser med udgangspunkt i barnets tarv.

Mener medlemmerne af Inatsisartut, at det er en god idé, at børn så vidt muligt bliver anbragt i egen by/bygd? Hvad gør vi, hvis der ikke findes en egnet institution/plejefamilie lokalt? Hvad bør lokalsamfundets rolle og ansvar være med hensyn til kontakt med familie, venner og øvrigt netværk? Vil det ikke være at foretrække at trække på de eksisterende ressourcer frem for at anbringe et barn i en institution i anden by/bygd, der måske ikke engang kan tilbyde den nødvendige faglighed?

Anbringelsesområdet er i lighed med en stor del af det øvrige socialområde et tungt, komplekst og følsomt område. Hvis vi bliver ved med at stramme op om regler og love uden samtidig at sikre os, at disse er realiserbare, så risikerer vi at spænde ben for os selv og skabe et systemisk omsorgssvigt af de mest sårbare børn.

Med disse ord ser jeg frem til at høre partiernes perspektiver og Naalakkersuisuts bidrag til debatten.

---

¹ "Barndomshjem eller børnehjem? - Et kvalitativt studie af 38 børns oplevelser af at blive og være anbragt på døgninstitution i Grønland" – Bonnie Jensen, Ilisimatusarfik, 2021

² "Bedre forebyggelse, færre anbringelser: Handlingsplan for det forebyggende arbejde i familier 2023-2030" – Naalakkersuisut 2022